ODLUKA VIJEĆA (EU) 2021/1940

od 9. studenoga 2021.

o djelomičnoj suspenziji primjene Sporazuma između Europske unije i Republike Bjelarusa o pojednostavljenju izdavanja viza

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točku (a) i članak 218. stavak 9.,

uzimajući u obzir Sporazum između Europske unije i Republike Bjelarusa o pojednostavljenju izdavanja viza ([1]), a posebno njegov članak 14. stavak 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Sporazum između Europske unije i Republike Bjelarusa o pojednostavljenju izdavanja viza („Sporazum o pojednostavljenju izdavanja viza") stupio je na snagu 1. srpnja 2020. usporedno sa Sporazumom između Europske unije i Republike Bjelarusa o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave ([2]) („Sporazum o ponovnom prihvatu").

(2) Svrha je Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza pojednostaviti, na temelju reciprociteta, izdavanje viza građanima Unije i Bjelarusa za planirani boravak koji ne prelazi 90 dana tijekom bilo kojeg razdoblja od 180 dana. Sporazumom o pojednostavljenju izdavanja viza doprinosi se jačanju međuljudskih kontakata i dijeljenju zajedničkih vrijednosti, među ostalim i poštovanju ljudskih prava i demokratskih načela.

(3) Na temelju članka 14. stavka 5. Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza svaka stranka može u cijelosti ili djelomično suspendirati Sporazum o pojednostavljenju izdavanja viza. Druga stranka obavješćuje se o odluci o suspenziji najkasnije 48 sati prije njezina stupanja na snagu. Stranka koja je suspendirala primjenu Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza odmah obavješćuje drugu stranku o prestanku postojanja razloga za suspenziju.

(4) Unija je kao reakciju na nastavak brutalne represije nad svim segmentima društva u Bjelarusu, a posebno na otmicu putničkog zrakoplova 23. svibnja 2021., zabranila bjelaruskim prijevoznicima prelijetanje područja Unije i pristup zračnim lukama Unije te je uvela četvrti paket sankcija protiv fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela kao i ciljane gospodarske sankcije Uredbom Vijeća (EZ) br. 765/2006 ([3]) i Odlukom Vijeća 2012/642/ZVSP ([4]).

(5) Bjelarus je kao odgovor na te mjere ograničavanja 28. lipnja 2021. najavio, kao mjeru odmazde, suspenziju svojeg sudjelovanja u Istočnom partnerstvu i suspenziju Sporazuma o ponovnom prihvatu. Prijedlog zakona o suspenziji Sporazuma o ponovnom prihvatu podnesen je bjelaruskom parlamentu 8. rujna 2021.

(6) Istodobno Litva, a odnedavno i Poljska i Latvija, doživljavaju dosad nezabilježen porast nezakonitih migracijskih tokova iz Bjelarusa. To iznenadno povećanje upućuje na to da bjelaruski režim potiče nezakonite migracije u političke svrhe, a posebno kao odmazdu protiv Litve, Poljske i Latvije zbog njihova stajališta o Bjelarusu.

([1]) SL L 180, 9.6.2020., str. 3.
([2]) SL L 181, 9.6.2020., str. 3.
([3]) Uredba Vijeća (EZ) br. 765/2006 od 18. svibnja 2006. o mjerama ograničavanja u odnosu na Bjelarus (SL L 134, 20.5.2006., str. 1.).
([4]) Odluka Vijeća 2012/642/ZVSP od 15. listopada 2012. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu (SL L 285, 17.10.2012., str. 1.).

(7) Poduzetim djelovanjima Bjelarus krši temeljna načela na osnovi kojih je sklopljen Sporazum o pojedostavljenju izdavanja viza te su ta djelovanja protivna interesima Unije i njezinih država članica. Posebno, tim djelovanjima ne pokazuje se da se poštuju ljudska prava ili demokratska načela te se njima potiču nezakonite migracije s državnog područja Bjelarusa na područje Unije.

(8) Stoga bi trebalo suspendirati primjenu određenih odredaba Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza koje se odnose na izdavanje viza za kratkotrajni boravak određenim kategorijama podnositelja zahtjeva za vizu, to jest članovima bjelaruskih službenih delegacija, članovima nacionalnih i regionalnih vlada i parlamenata Bjelarusa, članovima Ustavnog suda Bjelarusa i Vrhovnog suda Bjelarusa, pri izvršavanju njihovih dužnosti.

(9) Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ([5]); Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(10) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Suspendira se primjena sljedećih odredaba Sporazuma između Europske unije i Republike Bjelarusa o pojednostavnjenju izdavanja viza („Sporazum o pojednostavljenju izdavanja viza”):

(a) članka 4. stavka 1. točke (a), u pogledu svakog podnositelja zahtjeva za vizu koji je član bjelaruske službene delegacije, uključujući stalne članove takve delegacije, koji na temelju službenog poziva upućenog Bjelarusu sudjeluje na službenim sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene, kao i na događanjima koja na državnom području jedne od država članica održavaju međuvladine organizacije;

(b) članka 5. stavka 1. točaka (a) i (b), u pogledu svakog podnositelja zahtjeva za vizu koji je, pri izvršavanju svojih dužnosti, član nacionalne ili regionalne vlade ili parlamenta Bjelarusa, Ustavnog suda Bjelarusa ili Vrhovnog suda Bjelarusa, kao i svakog podnositelja zahtjeva za vizu koji je stalni član bjelaruske službene delegacije koji na temelju službenog poziva upućenog Bjelarusu redovito sudjeluje na sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene te na događanjima koja na državnom području jedne od država članica održavaju međuvladine organizacije;

(c) članka 5. stavka 2. točke (a), u pogledu svakog podnositelja zahtjeva za vizu koji je član bjelaruske službene delegacije koji na temelju službenog poziva upućenog Bjelarusu redovito sudjeluje na službenim sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene, kao i na događanjima koja na državnom području država članica održavaju međuvladine organizacije;

(d) članka 6. stavka 3. točaka (a) i (b), u pogledu svakog podnositelja zahtjeva za vizu koji je član nacionalne ili regionalne vlade ili parlamenta Bjelarusa, Ustavnog suda Bjelarusa ili Vrhovnog suda Bjelarusa, kao i svakog podnositelja zahtjeva za vizu koji je član bjelaruske službene delegacije, uključujući stalne članove takve delegacije, koji na temelju službenog poziva upućenog Bjelarusu sudjeluje na službenim sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene te na događanjima koja na državnom području jedne od država članica održavaju međuvladine organizacije.

([5]) Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

Članak 2.

Predsjednik Vijeća u ime Unije šalje obavijest predviđenu u članku 14. stavku 5. Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza najkasnije 48 sati prije stupanja na snagu ove Odluke.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu drugog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. studenoga 2021.

Za Vijeće
Predsjednik
A. ŠIRCELJ